

Kok og tjener

Formålet er i overensstemmelse med folkeskolens ”Fælles Mål 2009” for faget hjemkundskab.

Formålet med undervisning i kok og tjener er, at eleverne gennem alsidige undervisningsforløb tilegner sig kundskaber og færdigheder, der gør dem i stand til at handle og agere i deres eget liv.

- Eleverne skal opnå praktiske færdigheder, æstetiske erfaringer og forståelse af egen og andres madkultur, af madens, husholdningens og forbrugets samspil med samfunds faktorer samt af områdets betydning for ressource og miljøproblemer og for sundhed og livskvalitet for den enkelte og andre.
- Gennem æstetiske, praktiske, eksperimenterende og teoretiske opgaver skal eleverne have mulighed for at udvikle selvværd, fantasi, livsglæde og erkendelse, så de i fællesskab med andre og hver for sig får lyst til og bliver i stand til at tage kritisk stilling og handle i det private liv og i samfundet.
- Undervisningen skal forberede eleverne til at tage del i og medansvar for problemstillinger vedrørende mad, husholdning og forbrug i relation til kultur, sundhed og livskvalitet samt bæredygtighed. Undervisningen skal lægge op til, at eleverne oplever værdien af et fællesskab og samarbejde, der bygger på ligeværd og demokrati.

Slutmål for linjefaget Kok og tjener

Kultur – æstetik – livskvalitet: Madlavning og måltider

Undervisningen leder frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- tilberede fødevarer efter grundlæggende madlavningsteknikker og -metoder
- sammensætte og tilberede retter og måltider, der er kendetegnende for forskellige situationer, historiske perioder og kulturer
- planlægge indkøb og arbejdsprocesser
- analysere og vurdere mad og måltider i et socialt, kulturelt og historisk perspektiv
- eksperimentere med fødevarersammensætninger og krydringer med henblik på at skabe æstetiske indtryk og udtryk
- reflektere over og sætte ord på de sansemæssige oplevelsers samspil med følelser, individuelle erfaringer og kultur samt anvende æstetiske kriterier i forbindelse med fødevarer og måltider
- tage stilling til madens og måltidets betydning for sundhed og livskvalitet for én selv og for andre.

Samfund – ressourcer og miljø – etik: Fødevarer, forbrug, hygiejne

Undervisningen leder frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- eksperimentere med ingredienser og metoder med henblik på at få indsigt i fødevarers madtekniske egenskaber
- vurdere en vare ud fra en varedeklaration og kunne gøre rede for udvalgte mærkningsordninger
- analysere forskellige veje for fødevarer fra jord til bord (oprindelse, sæson produktion, distribution, indkøb, anvendelse og bortskaffelse) i forhold til sundhed, miljø og etik
- vurdere forskellige fødevarers kvalitet i forhold til smagsmæssige og madtekniske egenskaber, sundhed, miljø, etik og pris
- kende til forbruger- og fødevarelovgivning og til institutioner på området
- tage stilling til egne behov og ønsker og til indflydelsen af faktorer, der styrer vores forbrug, kostvaner og husarbejde, herunder teknologi- og samfundsudvikling, vareproduktion, medier og markedsføring, tid, kræfter og ressourcer i hverdagen samt kulturelle og æstetiske aspekter
- forklare madens, forbrugets og hygiejnens/husarbejdets betydning for miljø og for sundhed og livskvalitet
- anvende principper for bæredygtig husholdning i forbindelse med indkøb, madlavning, opvask, rengøring og vask samt affaldshåndtering
- forholde sig til sammenhænge mellem miljø og sundhed
- tage kritisk stilling som forbruger og til vilkår for at leve bæredygtigt med både sundhed og livskvalitet.

Fagets virksomhedsformer

Undervisningen leder frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- opleve med alle sanser, fortolke egne oplevelser, udvikle fantasi og kreativitet og udtrykke sig æstetisk og skabende
- arbejde praktisk i grupper, eksperimenterende og håndværksmæssigt

Ved skoleårets afslutning vil der være mulighed for at aflægge folkeskolens afgangsprøve i hjemkundskab (kun 9. klasse).